

Tale alene om Lehn- og Stamhuusbesiddere, men ogsaa om de Sognes Beboere, der selv eie deres Kirker. Den Betydning, der kunde lægges i, at de tilhørte Lehnbesiddere, er ikke anvendelig paa Forholdet i Almindelighed. Forsaa vidt den ærede 6te Landstingsmand for 6te Kredts (Ploug) paaberaabte sig en Analogie fra Sorø Academi, skal jeg gjøre opmærksom paa, at den kun slaaer til for at vise det Berettigede i § 35, der handler om de Kirker, der eie sig selv. Jeg troer ikke, den kan strækkes videre. Man maa vel holde fast paa, at mange af Kirkerne ere i privat Eie; det er jo Regjeringen selv, som har solgt dem. Det er ganske vist uheldigt, deri er jeg enig; men jeg kan ikke see, at man fra denne Betragtning kan komme til den Betragtning, at saa skal man kun see paa, hvad Kirkerne fordrer, men ikke paa det Eiendomsforhold, der er indført. Naar dette Eiendomsforhold først var borte, er jeg enig i, at saa skal den Ene komme den Anden tilhjælp, og derfor er jeg ogsaa glat væk gaaet ind paa § 35. Der er jo forresten Andre, som ikke engang gaae saavidt, men paastaae, at man skal holde fast paa, at disse Kirker have faaet deres Eiendom ved Legater, der ere givne med Hensyn til en enkelt Egn eller By. Naar den meget ærede 2den Landstingsmand for 10de Kredts (Vehmann) før udtalte, at det var en Slags indbyrdes Assurance, er det netop hvad jeg yttrede ved anden Behandling, idet jeg sagde, at det forekom mig at være en Sparekasse eller Assurance for Kirkeeierne. Men dette var dog under Forudsætning af, at det var private Kirker; men nu omfatter Bestemmelsen ogsaa Kirker, der eie sig selv. Denne Sammenblanding synes jeg ikke godt om. Dertil kommer, at jeg troer, at man ikke skal indføre tvungne Sparekasser eller tvungen Assurance, og da Forholdet, som det nu er ordnet, maa betragtes som en Slags tvungen Assurance, hvorved man tvinger de forskjellige Kirkeeiere til at bære en Byrde med hinanden, som de ikke ere forpligtede til, kan jeg saameget mindre give Forslaget min Stemme.

**Ministeren for Kirke- og Under-
viisningsvæsenet:** Man har tidligere, da vi forhandlede om Kirkeeiernes Forpligtelse til Udvidelse af deres Kirker, bestandig sagt: Viis-

os et Præcedens, Noget, hvorpaa Du kan begrunde det. Her, hvor der tales om særlige Afgifter for Kirkeeierne, har jeg anført en heel Række, hvorved det er utvivlsomt godtgjort, at disse Kirker ere blevne besatte til særlige Niemed, s. Ex. til en Kirke i London og til Kirken paa Anholt, der brændte o. s. v. o. s. v. Her slutte vi os til Naturvetten og til hvad der i en lang Række af Aar er gjort gjældende uden Mobbjælfse. Man paaberaaber sig da, at det vilde være uhyrt og ubilligt at paalægge Kirkerne Skat. Jeg støtter mig paa, hvad der er skeet i en lang Række af Aar, og gjør det Forslag, at man vil indvillige i denne lille Beskatning paa Kirkerne. Jeg gjør denne Forbring med saamegen større Grund, som Landstinget har vedtaget, at man skulde fritage Kirkerne for en Skat til Præstegaardene, naar de afbrænde. Det er dog besynderligt, at man, idet man nu dog fritager dem for een Afgift, har en saa overordentlig stor Betenkelighed ved at paalægge dem en anden lille Afgift. Den ærede Ordfører har fremsat forskjellige Bemærkninger med Hensyn til det af mig stillede Endringsforslag. Da denne Sag tidligere var for, yttrede han, at naar det endda var Netto-Indtægten, skulde han være tilbøjelig til at gaae ind paa det; men nu, da jeg har stillet Forslaget saaledes, at det bliver Netto-Indtægten, siger han, at naar det endda var bestemte Udgifter, Midlerne skulde anvendes til, kunde han gaae ind derpaa. Jeg troer, at hvis vi havde en 4de Behandling, og jeg nu føiede den ærede Ordfører, vilde han opstille nye Betingelser for at gaae ind paa Forslaget, og fik han disse fyldestgjorte, og vi saa havde en 5te Behandling, vilde jeg dog neppe kunne glæde mig til at faae hans Stemme for Forslaget. Den ærede Ordfører har sagt, at der i Kjøbenhavn er mange Kirker, hvor man trænger til Plads, og at vi først skulle sørge for dem. Der er Ingen, der mere end den ærede Ordfører har bidraget til, at det vil blive umuligt at raade Bod derpaa, idet netop han har søgt at gjøre det tvivlsomt, hvorvidt der paa hviler Kirkeeierne en Forpligtelse til at udvide Kirken. Naar den ærede Ordfører antager dette for i den Grad tvivlsomt, at han ikke har villet være med at opstille denne Forpligtelse i selve Loven,